

DR. BALOGH LÁSZLÓ
DR. BUGÁN ANTAL
DR. G. CSERES JUDIT
GULYÁSNÉ DR. SZILÁGYI ZSUZSA
PROF. DR. KELEMEN LÁSZLÓ

Pszichológia a gimnázium III—IV. osztálya számára

Ideiglenes tankönyv,
készült az ideiglenes fakultatív tanterv alapján

Szerkesztette DR. G. CSERES JUDIT

Tankönyvkiadó, Budapest, 1983

TARTALOMJEGYZÉK

I. A megismerő tevékenység	5
1. Az ember megismerő tevékenységének általános jellemzői ..	5
2. Az érzékelés és az észlelés helye a megismerésben, az érzékelés fiziológiai alapjai	7
3. Az érzékenység és a küszöbök, konstanciajelenségek, érzéki csalódások	9
4. Az emlékezés	13
5. A képzelet	16
6. A gondolkodás helye a megismerési folyamatban, a gondolkodás és a beszéd kapcsolata	18
7. A gondolkodás fajtái	20
8. A gondolkodási műveletek, a gondolkodás módszerei, a kreativitás	23
II. Az emberi tevékenység belső rugói	27
1. A szükségletek és érdekek	27
2. Az érdeklődés és a figyelem	30
3. Az érzelmek	34
4. Motívumok — motiváció	37
III. A személyiség kialakulásának előzményei	43
1. Az élő és az élettelen	43
2. Az idegrendszer kialakulásának vázlata	47
3. Az idegrendszer alpműködései	49
4. A tanulás szerepe a magatartás szabályozásában	51
5. A korai tapasztalat hatása a viselkedésre	54
6. Az értelmes viselkedés kialakulása	56
7. Az emberre jellemző értelmes viselkedés és társadalmiság ..	59

IV. A személyiség	63
1. A személyiség fogalma, társadalmi meghatározottsága	63
2. A személyiség mint tevékeny, önszabályozó rendszer	66
3. A személyiség szerkezete	68
4. A személyiség fejlődése	71
5. Személyiségtipológiák	84
V. Személyiség és társadalmi környezet	95
1. Egyén, csoport, közösség	95
2. Kommunikáció, interakció	98
3. Csoportkohézió, vezetők	101
4. Vezetési módszerek és hatásuk a csoportra	105
5. Az iskolai osztály szociálpszichológiája	107
6. A serdülőkor szociálpszichológiája	110
7. Mérési módszerek	113
VI. A tanulás pszichológiája	117
1. A tanulás fogalma. Tág és szűkebb értelmezése	117
2. A tanulás alapformái	120
3. Az emberi tanulás	123
4. A motiváció szerepe a tanulásban	126
5. Egyéni és kollektív tanulás	129
6. Az iskolai tanulás helyes módszerei	131
7. Magatartástanulás	134
8. Magatartásszabályozás	137
9. Az iskolai tanulás személyiségfejlesztő hatása	139
VII. A pályaválasztás pszichológiája	143
1. Pályalélektani alapfogalmak	143
2. Önismeret, pályaismeret és igény szint a pályaválasztásban ..	146
3. A pályaelképzelés alakulása, változása	148
4. A pályaválasztási tanácsadás rendszere, módszerei	151
5. Esetelemzések	153
VIII. A pszichológia fő kutatási és alkalmazási területei	159
1. A tudományos kutatás és az eredmények alkalmazásának egysége	159
2. A pszichológia fő kutatásai és alkalmazási területei I.	161
3. A pszichológia fő kutatási és alkalmazási területei II.	163
4. A pszichológiai kutatás fő módszerei	166